

КАРТОЛА 12

1

Прочитайте коментар до слів, які, можливо, ви почуєте вперше.

Ді́бки (ставати, зводитися) – ставати, зводитися на задні ноги; вертикально.

Ка́пище – поганський храм у слов'ян дохристиянського часу.

Лука́вий – *тут*: хитрий, грайливий.

Обері́г – амулет, талісман.

Па́хкати – затягуючись, випускати дим під час куріння.

Полони́на – безліса ділянка верхнього поясу Українських Карпат, яку використовують для пасовиська та сінокошу.

Фа́йка – приладдя для куріння тютюну; люлька.

2

Підкресліть слова з дужок, які можна поєднати зі словами зліва.

впевнено	(почуватися, мріяти, мало, крокувати, перемагати, дуже, повільно, роздумувати)
зручно	(сісти, йти, трохи, віддати, прилаштований, закритий, почути)
мистецький	(день, вечір, камінь, захід, витвір, цікаво, можливо, зустріч)
обійми	(нові, дружні, теплі, холодні, коханий, міцні, малі, гарні)
освітлений	(вулиця, тьмяно, яскраво, по-нашому, сонце, ліхтар, галявина, зала)
прохолода	(вдень, денний, нічний, ніч, неприємний, приємний, теплий, химерний, ліс)
сонний	(голос, втома, сонце, птахи, настрої, день, зранку, дуже, звичайно)

3**Складіть словосполучення і речення за поданими моделями.****Зразок:** Показати (що?) + (кому?) – показати дорогу Маркові.

Вилізти (звідки?) + (як?)

Почути (що?) + (де?)

Вийти (куди?) + (з ким?)

(Як?) крокувати (куди?)

(Хто?) зупинився (біля чого?)

Втікати (від кого? чого?)

Шукати (кого? що?)

(Хто?) сидить (на чому?)

4**Підкресліть у переліку слів ті, які ви почули в реченнях. Які з них вжиті більше одного разу?**

місяць сонце гори природа камінь річка день ранок вечір ніч небо

Прослухайте речення ще раз і скажіть, яке з них найбільше відповідає світліні зліва.

5**Чи доводилося вам раптово прокидатися в незнайомому місці? Оберіть з переліку емоції, які можуть бути властиві такій ситуації. Які з них переживали ви?**

страх злість розгубленість радість розчарування роздратування
хвилювання захоплення гнів подив сором ентузіазм
безпорадність стурбованість задоволення

6

Розташуйте події у правильній послідовності.

- 1) Вони йшли через ліс і вийшли на полонину. (_)
- 2) Марк був вражений побаченою картиною. (_)
- 3) Вони зупинилися біля каменя, де Микола почав щось викопувати ножем. (_)
- 4) Микола розбудив Марка рано-вранці. (_)
- 5) Микола викопав корінець і підняв його над головою. (_)
- 6) Марк зібрався і пішов з господарем. (_)
- 7) Тієї миті з-за гір з'явилися промені сонця. (_)

7

Підберіть відповідники до підкреслених слів.

1) Марк злякано <u>підхопився</u> .	a) закривається
2) Марк <u>знехотя</u> виліз із теплих обіймів ліжників.	b) нерозумно
3) Питання <u>товпилися</u> у його сонній свідомості.	c) поліпшений, удосконалений
4) Сонну млявість <u>наче вітром здуло</u> .	d) підвівся
5) <u>...силуети</u> гір сірили навколо...	e) неохоче
6) <u>...мистецький витвір, відшліфований</u> вправними руками майстра.	f) купчилися, нагромаджувалися
7) <u>...з-поміж гір виткнулись</u> перші промені сонця.	g) обриси
8) <u>...як безглуздо</u> звучать ці слова...	h) уважно
9) Часом коло <u>замикається</u> ...	i) нерозумно, без сенсу
10) Марк... <u>пильно</u> вдивлявся в химерний корінчик.	j) пропала, зникла
	k) виглянули, вийшли

8

Виберіть правильний варіант із дужок.

- 1) У хаті було ще зовсім темно, тільки *(квадрати, трикутники, прямокутники)* вікон ледь-ледь починали *(біліти, сіріти, чорніти)*.
- 2) Біля великого *(лісу, дерева, каменя)*, що лежав посеред трави, як *(вогнище, капище, селище)* невідомих богів, вони зупинилися.
- 3) *(Нарешті, Сьогодні, Щоночі)* Микола *(видобув, здобув, досягнув)* із землі невеликий *(корінець, палець, папірець)* химерної форми.
- 4) Здавалося, ніби це мистецький *(вимір, витвір, вернісаж)*, *(відшліфований, відчищений, відмальований)* вправними руками *(майстра, мольфара, Миколи)*.
- 5) Вони обоє зручно *(всілися, всадилися, вляглися)* на траві, і Марк з *(задумом, подивом, дивом)* помітив, що Микола став знову звичайним чоловіком, а не тою *(космічною, драматичною, фантастичною)* істотою, якою він йому видався у перших променях сонця.
- 6) Він вийняв *(файку, фару, флягу)* і закурив її, *(пахкаючи, пхаючи, чхаючи)* ароматним *(вогнем, тютюном, димом)*.
- 7) Марк сидів на траві, *(пильно, сильно, стильно)* вдивлявся в *(модерний, химерний, хитрий)* корінчик і *(задумував, продумував, роздумував)* про те, що він знайшов щойно.

9

Який із краєвидів на світлинах найбільше збігається з вашим уявленням про карпатську полонину?

1

2

3

4

5

6

10

З'єднайте частини діалогів.

1) - Але що?...	a) - Ну, цього тобі ніхто не скаже, крім тебе самого.
2) - Так чого ти сюди приїхав?	b) - Я ж сказав – ніяких питань.
3) - І тоді зі мною нічого не станеться в дорозі?	c) - Я ж вам розповідав – наукова робота...
4) - А як я буду знати, що саме є цінним?	d) - Ні, і вам не раджу.
5) - Перепрошую, ви курите?	e) - Для чого ж тоді дорога, коли нічого не стається?

11

Для обговорення:

- Чи часто вам доводиться вставати вдосвіта або зустрічати світанок?
- Чи вірите ви в те, що деякі люди можуть мати надприродні здібності?
- Прокоментуйте три думки, які висловив у розмові з Марком Микола. Чи погоджуєтеся ви з ними?
 - 1) «Люди кидають дім і рушають в дорогу з двох причин. Одні втікають – від когось, від чогось, від себе. Інші шукають – когось, щось, себе».
 - 2) «Для чого ж тоді дорога, коли нічого не стається?»
 - 3) «Кожен шукає різних речей, ніби йде різними колами пошуку. Часом коло замикається, і ми знаходимо те, що шукали. І тоді треба пам'ятати: ще лишається багато кіл. Бережи те, що вже знайшов, але пам'ятай: поки живий – шлях не завершено».
- Як ви ставитеся до різних оберегів?
- Як ви думаєте, що відбулося з Марком далі?